

[Økonomiministeren.]

gørende rolle, om man kan nå frem til en fælles europæisk holdning til de internationale valutaproblemer omfattende både EF og ansøgerlandene. Det lykkedes ikke i forrige uge de seks EF-lande at nå til enighed om en fælles politik på dette teknisk komplicerede og politisk vanskelige område, men forhandlingerne herom fortsætter i de kommende uger, og Danmark vil få lejlighed til dels at følge det forberedende arbejde i Bruxelles, dels igen at møde EF-ministerrådet i september.

Som situationen udviklede sig i forrige uge, måtte det være dansk politik at følge en fælles linje med Storbritannien, Sverige og Norge, sådan at disse landes indbyrdes kurser har ligget næsten stabilt, medens dollarkursen har fået lov til at give efter.

Under forudsætning af, at det lykkes at finde en tilfredsstillende løsning på de internationale valutaproblemer, er der altså grund til at vente, at de ydre vilkår i 1972 på de fleste punkter vil være gunstigere end i år. Det er af afgørende betydning, at en sådan situation udnyttes til at opnå en fortsat betydelig nedgang i underskuddet på betalingsbalancen. Erfaringen viser, at det er en vanskelig tilpasningsproces, økonomien må gennemløbe, når der skal lægges om fra salg på hjemmemarkedet til eksport, og der er mange eksempler fra 1950'erne og 1960'erne på, at der under en sådan udvikling kan blive tale om et fald i beskæftigelsen.

På denne baggrund er der med den bedømmelse af udviklingen i det sidste år, som Økonomisk Oversigt giver, grund til at fremhæve, at omstillingsprocessen er forløbet på en sådan måde, at perspektiverne for den kommende tid tegner tilfredsstillende. Med den meget langsomme vækst, der har været i arbejdsstyrken i det sidste års tid, har spillerummet for at sætte den samlede produktion i vejret været begrænset, og omsvinget har derfor først og fremmest måttet opnås ved en stærkt dæmpet vækst i den indre efterspørgsel. Ikke mindst

i de sidste måneder er der som nævnt klare tegn på, at lettelsen af det indre pres har ført til en stigning i eksporten, en stigning, der er stærkere, end man kunne vente på baggrund af den udenlandske konjunktur, og samtidig er opgangen i prisniveauet og i de importerede mængder taget af. Derfor har der trods et ugunstigt bytteforhold og en dæmpet efterspørgsel i udlandet i første halvår kunnet opnås en forbedring af betalingsbalancen.

Dette forløb af den første vanskelige fase af omstillingsprocessen giver tillid til, at erhvervene vil have gode muligheder for at udvide eksporten, efterhånden som udlandskonjunktoren i stigende grad drejer opad. Det må dog være en klar forudsætning herfor, at der ikke finder en sådan udvidelse sted af byggeri og indenlandsk forbrug, at der opstår et pres på arbejdsmarkedet, som gør det vanskeligt for eksporterhvervene at trække arbejdskraft til sig, og som fører til overbud i lønninger, så konkurrenceevnen kommer i fare. Det bliver et hovedpunkt i den økonomiske politik for 1972 at undgå en sådan situation.

Det fremhæves i den økonomiske oversigt, at de faktorer, der bidrager til en opgang i den indenlandske efterspørgsel, nu i efteråret er i færd med at få overtaget over de kræfter, der har virket i nedadgående retning. Der må således ventes en vækst i landbrugets nyinvesteringer og en tendens til opgang i boligbyggeriet. Med uændret udskrivningsprocent og med gennemførelse af det foreslåede skatteloft for kommunerne må der også i betragtning af den ventede stigning i indkomsterne regnes med en vis vækst i det private forbrug, navnlig i den sidste del af 1972.

Vi ved af erfaring, at en produktionsstigning af den størrelsesorden på godt 4 pct., som ifølge oversigten kan ventes for 1972, vil medføre en vækst i de importerede vare-mængder, som er procentvis noget større. Mens importen i første halvdel af 1971 stort set kun er steget svarende til en stigning i